

modern hukuk sistemlerinin çoğunda olduğu üzere hukuk sistemimizde hak sahibi kişiler sadece fiziki varlığı bulunan bireyler değildir fiziki varlığı olmayan ancak hak sahipliği kazanmış topluluklar veya kurumlar bulunur hukuk düzeni tarafından kendilerine kişilik verilmiş ve tek sayılan oluşumlara tüzel kişi denir başka deyişle belli amacı gerçekleştirmek üzere bağımsız bir varlık halinde teşkilatlanmış haklara borçlara sahip olma yeteneği hukuk düzenince tanınmış mal topluluklarıdır tüzel kişilerin ortak amaca sahip kişiler veya mal toplulukları etrafında birleşen kişilerden malı tahsis eden kişilerden bağımsız kişiliği vardır ancak tüzel kişiliğin hukuken kişi olarak kabul edilebilmesi için üç unsurun bir arada olması gerekir tüzel kişiliğin bağımsız kişi olarak var olmasının ilk unsuru örgütlenmedir örgütlenmeden kasıt kurulması düşünülen tüzel kişilik için kanunen zorunlu olan organların oluşumuyla gerçekleşen bir unsurdur sürekli olarak örgütlenmemiş şahıs veya mal topluluklarına hukuk düzenince tüzel kişilik tanınmaz tüzel kişilik oluşumunun tamamlanması için gerekli olan diğer unsur kuruluş belgesinde yer alan sürekli amaçtır belirlenen amacı gerçekleştirmek üzere toplanan kişiler veya mal topluluklarında bireylerin kişisel çıkarlarının üzerinde olan genel ve ortak çıkarın olması gerekir tüzel kişilerde oluşan çıkar manevi parasal veya bilimsel çıkar olabilir burada önemli olan tüzel kişiliğin ortak çıkarının sürekli olmasıdır bu sebeple geçici amaca yönelik toplanan kişi veya mal topluluklarına tüzel kişilik denilmez tüzel kişiliğin oluşumunda gerekli unsur tüzel kişiliğin hukuk düzenince tanınmasıdır hukuk düzeni tarafından kişi veya mal topluluğuna tüzel kişilik verildiğinde kişi veya mal topluluğu bağımsız varlık haline gelir tüzel kişilik biyolojik kişilikten farklıdır biyolojik kişiliğin başlangıcı sağ olarak doğum anıdır ancak tüzel kişiliğin gerçekleştiği zamana doğum gibi bir özelliği yüklenemez bu yüzden tüzel kişiliğin kişilik kazanma anı devlet tarafından belirlenir ülkemizde tüzel kişiliğin kişilik kazanma anını belirlemek amacıyla serbest kuruluş sistemi izin sistemi tescil sistemi olmak üzere üç farklı sistem kabul edilmiştir izin sistemine göre kişi veya mal topluluklarının tüzel kişilik kazanmaları devletin iznine bağlıdır örneğin türk ticaret kanununa göre anonim şirketlerin kurulması için ticaret bakanlığından izin alınmalıdır kurulma anını düzenleyen ikinci sistem tescil sistemidir